

„A VÍZ ÉLET GONDOZZUK KÖZÖSEN!”

A második vízgyűjtő-gazdálkodási terv (VGT2) tervezetének ismertetése

Országos Vízgazdálkodási Tanács ülése
2015. december 18.

Tahy Ágnes
OVF

SZÉCHENYI 2020

„A Kvassay Jenő Terv elkészítése és a vízgyűjtő-gazdálkodási terv felülvizsgálata”
KEOP-7.9.0/12-2013-0007 projekt

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió Kohéziós Alap
BEFEKTETÉS A JOVOBE

Miről szól a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv?

A 2000/60/EK Víz Keretirányelv (VKI) az európai közösségi intézkedések meghatározásáról szól a víz politika területén, integrált kapcsolatban van minden olyan más politikával amely érinti a vizeket

A Víz Keretirányelv célja 2015-re (ill. 2021-re, 2027-re) a vizek jó állapotának elérése, illetve megőrzése

Az ehhez vezető stratégiát (utat) határozza meg a „Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv” (VGT)

A második VGT-t 2015. december 22-ig kell elkészítenie Magyarországnak.

Az első VGT addig hatályos, amíg a VGT2-t a kormány el nem fogadja.

**A nemzeti vagyonról szóló
2011. évi CXCVI. Törvény 4. § (1)**

Az állam kizárólagos tulajdonába tartozik

- a) a Szent Korona és a hozzá tartozó jelvények,
  - b) az Országház,
  - c) a föld méhének kincsei,
  - d) a felszín alatti víztartó képződmények, elhagyott medrek, újonnan keletkezett meghatározott folyók, természetes tavak
  - e) az 1. mellékletben meghatározott állami tulajdonban álló vízi közművek
-
- ulási helyükön,
vizek természetes
természetes tavak
és természetes tavakban
1. mellékletben
mellékágak,
tározók, tározók,
árvízvédelmi fővédvonalak és egyéb vízi létesítmények,
valamint az állami tulajdonban álló vízi közművek

Jövőkép a 2000/60/EK irányelvben

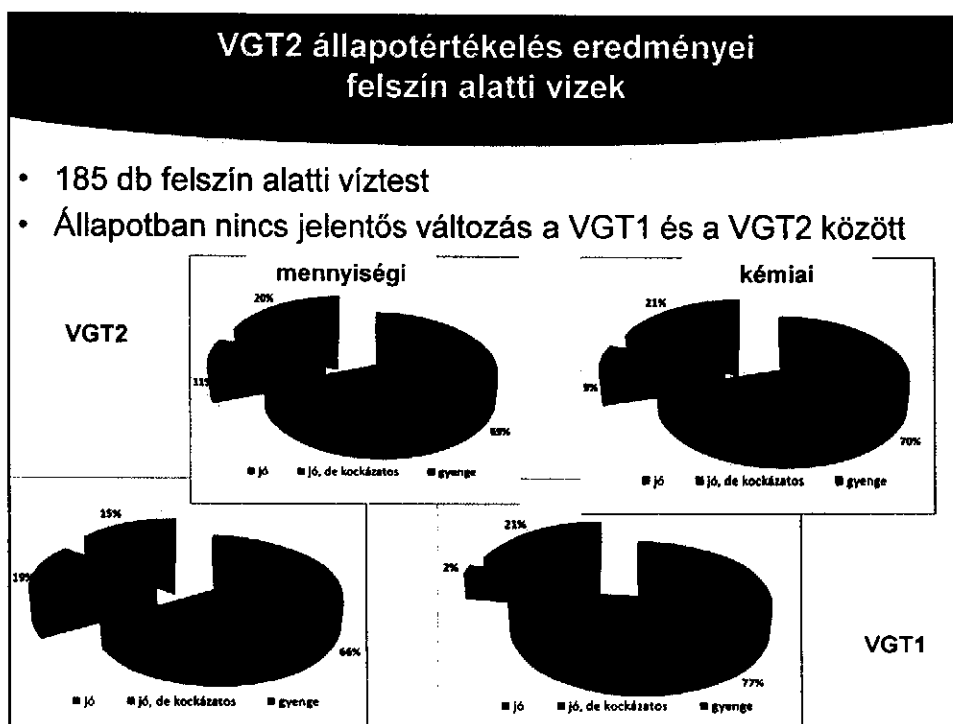
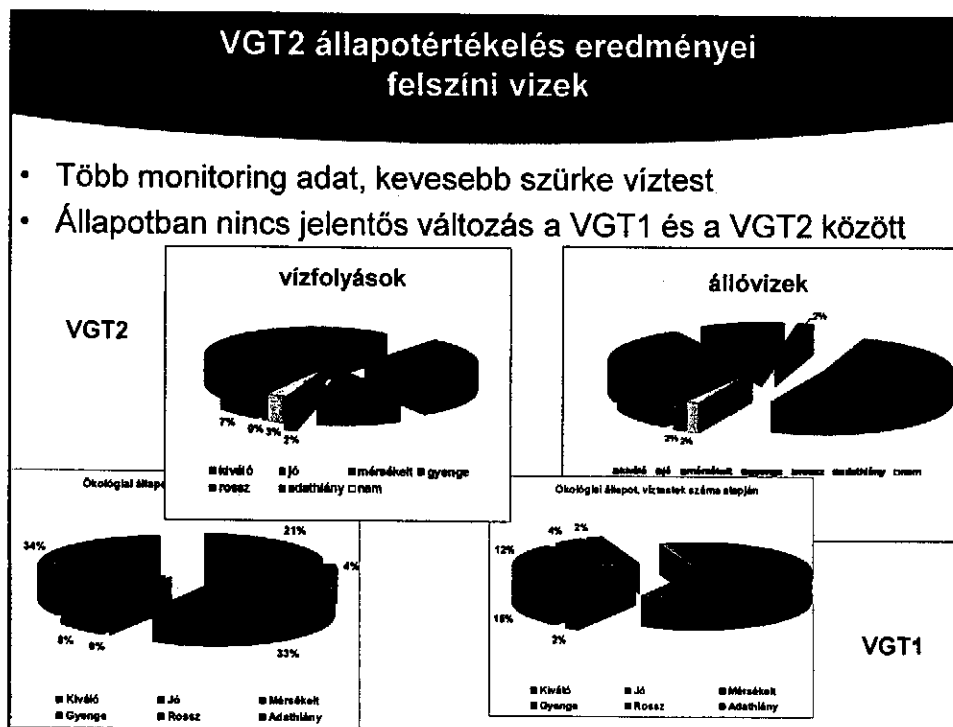
A Vízkormányozási Keretirányelv víziója: 2015-re Európa minden felszíni és felszín alatti vize, továbbá vizekhez kapcsolódó védett területe eléri a jó állapotot.

A vizek fenntartható hasznosítása az ökoszisztéma igényeinek figyelembe vételével.

A vízzel kapcsolatos minden irányelv végrehajtása, nemzetközi egyezmények betartása

Integrált, vízgyűjtő szemléletű vízgazdálkodás

Kockázatok kezelése: árvíz, belvíz, aszály, éghajlatváltozás, ipari baleset, stb.

A VGT2 az első Vízyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálata

- Az intézkedési program tartalma lényegében nem változott, de a hangsúlyok eltolódtak („puhább” és átfogóbb intézkedések)
- Intézkedések részletesebb kidolgozása, több útmutató, több szabályozási koncepció, több háttérinformáció
- A VKI célkitűzések megvalósításához „mindenkinek” hozzá kell járulnia (minden vizes projektben kell lennie VGT elemnek, VKI célkitűzések megjelennek az operatív programokban)
- VGT2 ciklus intézkedéseinek forrása biztosított legyen
- DPSIR model alkalmazása az intézkedések tervezéséhez

VGT2 PONTSZERŰ SZENNYEZÉSEKKEL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

1. Pontszerű szennyezések

- 1.1 Telephelyi szennyvíz
- 1.2 TDP (Tisztítási kapacitás) hiánya
- 1.3 Felhagyott szennyvíz lerakók
- 1.4 Léveszár kioldások
- 1.5 Helyi víz megkezdés
- 1.6 Egyéb, Termálvíz bevezetés
- 1.7 Egyéb, Állattartásból származó szennyvíz, szennyanyag

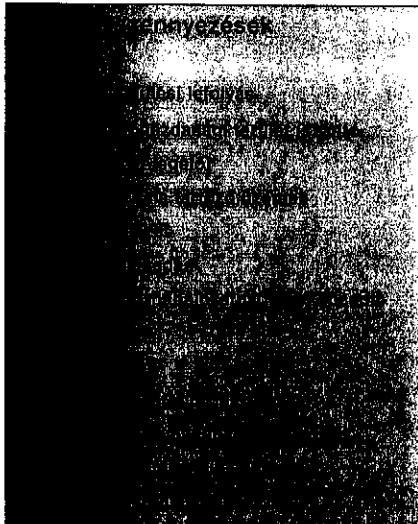
Terhelés típus

1. Szennyvíztisztító telepek építése és korszerűsítése

- 16. Ipari szennyvíztisztítók korszerűsítése, bővítése
- 4. Bekövetkezett szennyezések csökkentése
- 15. Elsőbbségi veszélyes anyagok kibocsátásának megszüntetése és csökkentése
- 19. A rekreáció (horgászat is) káros hatásainak megelőzése és szabályozása
- 27. Termálvizek kezelése a vízfolyásokba történő bevezetés előtt
- 29. Mezőgazdasági telepekről (állattartásból) származó terhelés csökkentése

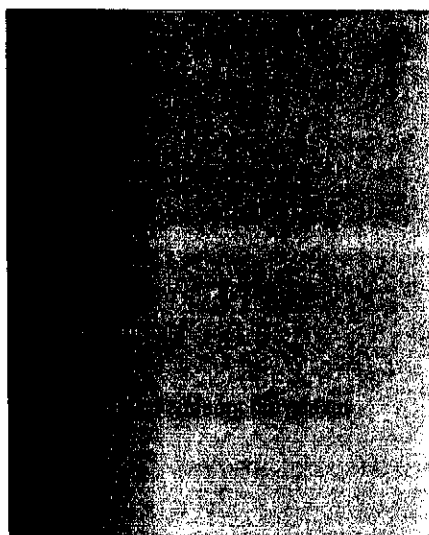
Intézkedési csomag

VGT2 DIFFÚZ SZENNYEZÉSEKRE KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

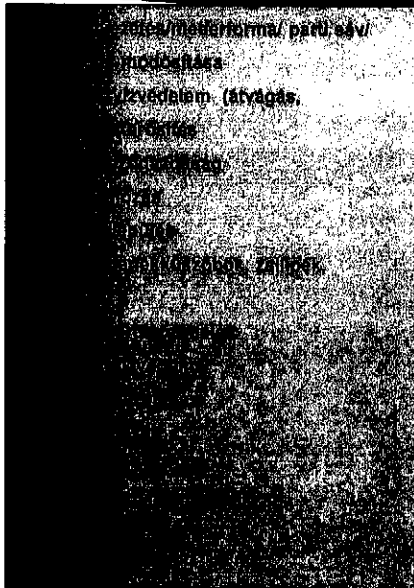
- 2. Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése
- 3. Mezőgazdasági eredetű peszticid szennyezés csökkentése
- 4a Szennyezés csökkentése, felszámolása
- 17. Talajerózióból és/vagy felszíni lefolyásból származó hordalék- és szennyezőanyag terhelés csökkentése
- 19. A rekreáció (horgászat is) káros hatásainak megelőzése és szabályozása
- 23. Természetes vízviszatartás
- 26. Halászati hasznosítás káros hatásainak megelőzése és szabályozása

VGT2 Hidromorfológiai beavatkozások és intézkedések

- 7a. Ökológiai szempontok érvényesítése a fenntartható vízhasználatok megvalósításában. (nyilvántartás, felülvizsgálat, engedélyezés, ösztönzés, bírság)
- 9., 10., 11: Árpoltika, költség-megtérülés a szolgáltatásban
- 8. Víztakarékoság
  - 8.1 A növénytermesztésben
  - 8.2, 8.3 Közüzemű vízellátásban
  - 8.4 Ipari vízellátásban

VGT2 HIDROMORFOLÓGIAI ELVÁLTOZÁSOK ENYHÍTÉSÉRE IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK

5 Hosszirányú átjárhatóság helyreállítása, duzzasztás csökkentése

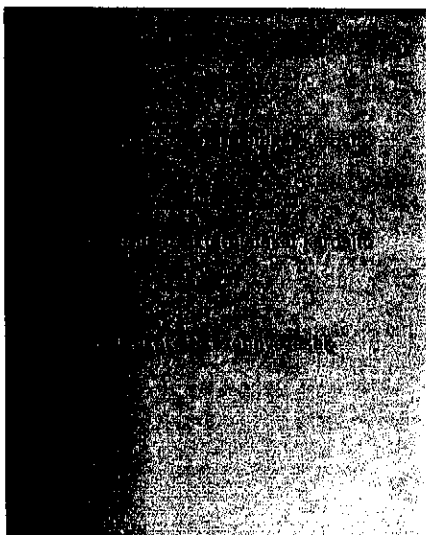
Ha nem, akkor hatást csökkentő intézkedések (pl. hallépcső, megkerülő csatorna, üzemeltetés...)

6 A hidromorfológiai viszonyok javítása, a hosszirányú átjárhatóságon kívül

- 6.1. Hosszirányú szabályozás csökkentése
- 6.2. Mederforma és növényzóna rehabilitációja
- 6.3. Oldallirányú átjárhatóság rehabilitációja (hullámtér szélesítése mellékágak vízellátása)
- 6.4. Műtárgyak bontása
- 6.5. Sikvidéki csatornázott vízfolyások

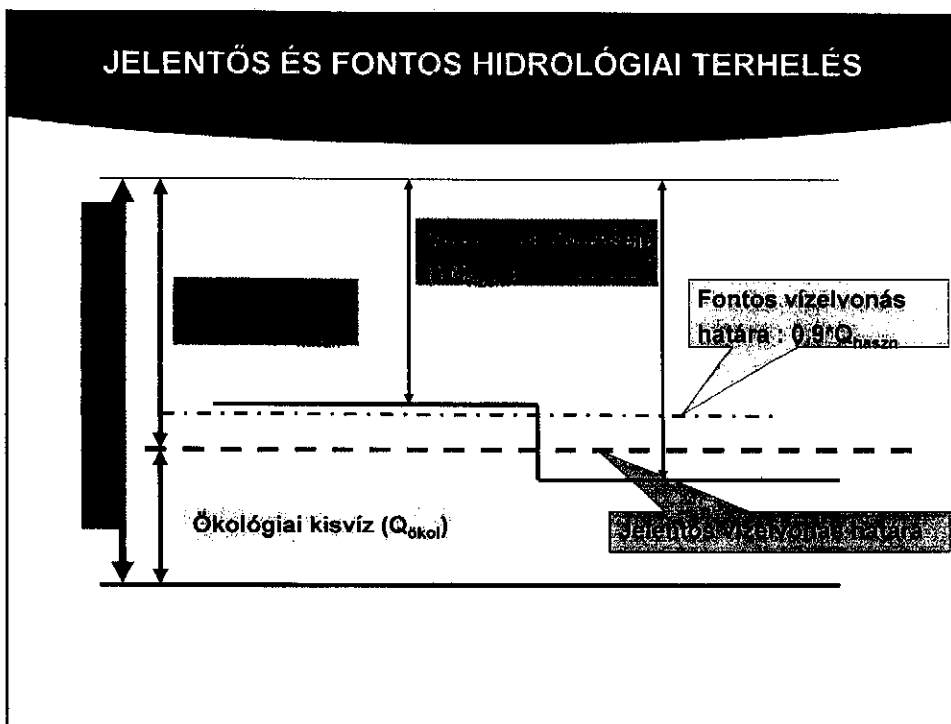
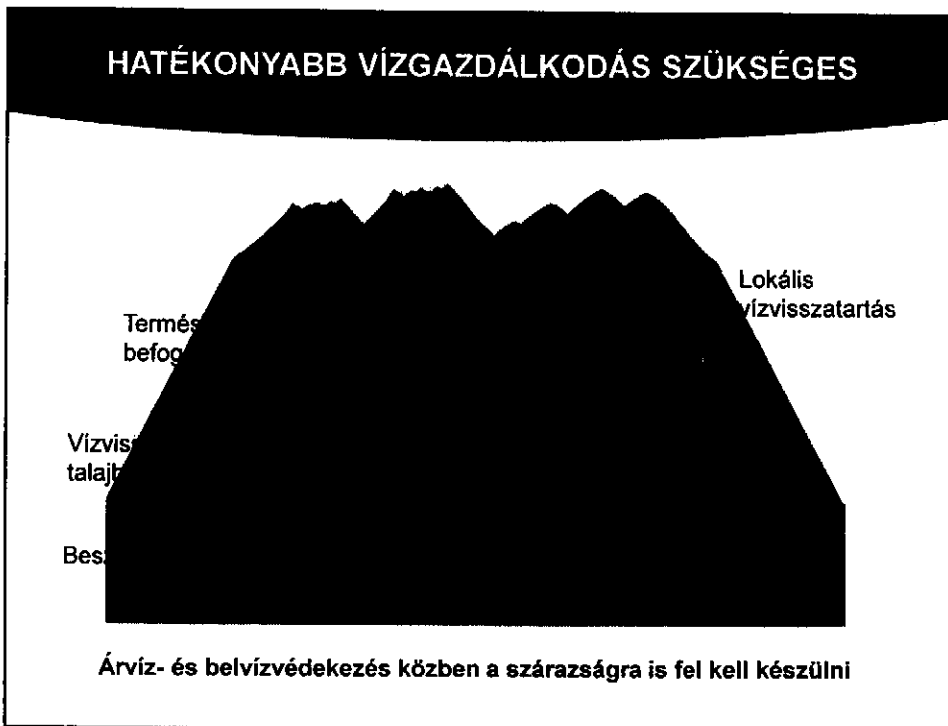
Ha nem, a hatást csökkentő intézkedések (mentessz oldali vízpótlás)

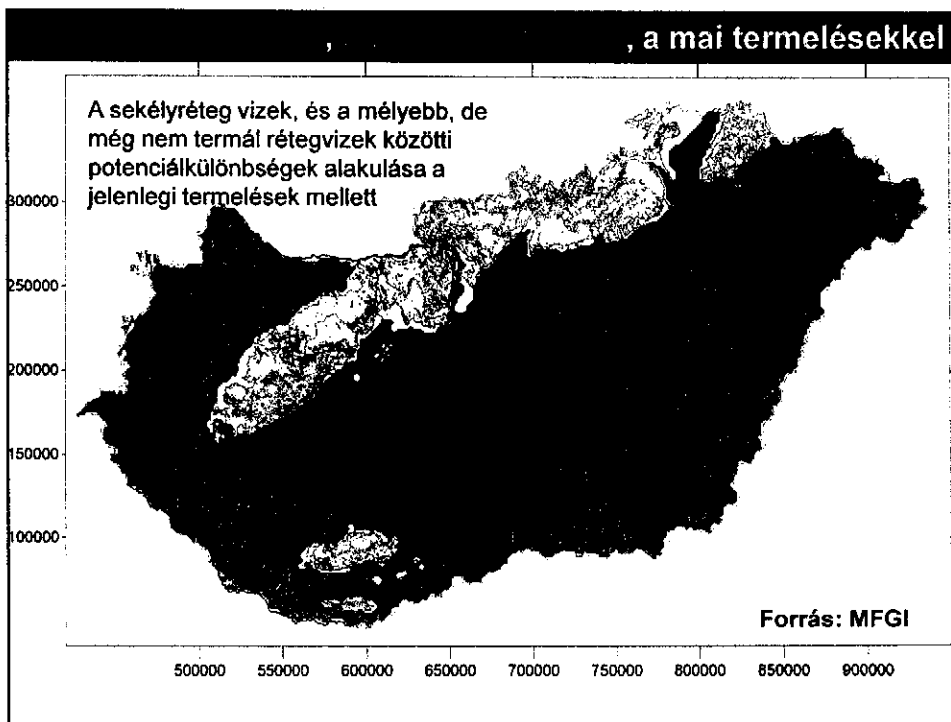
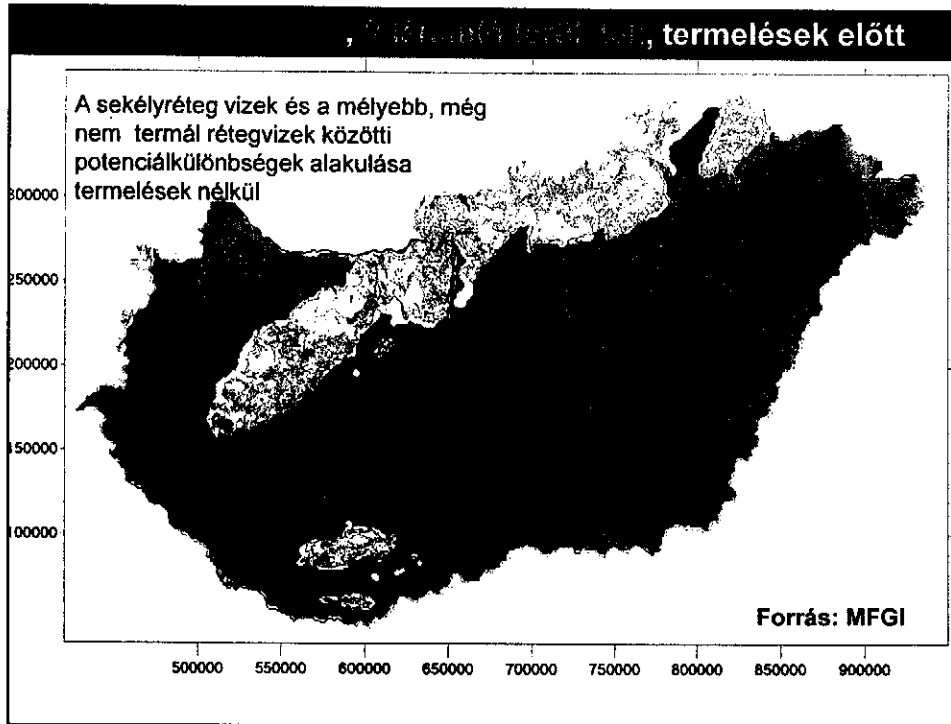
VGT2 VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK ÉS FÜRDÉSRE KIJELÖLT VIZEKHEZ TARTOZÓ INTÉZKEDÉSEK

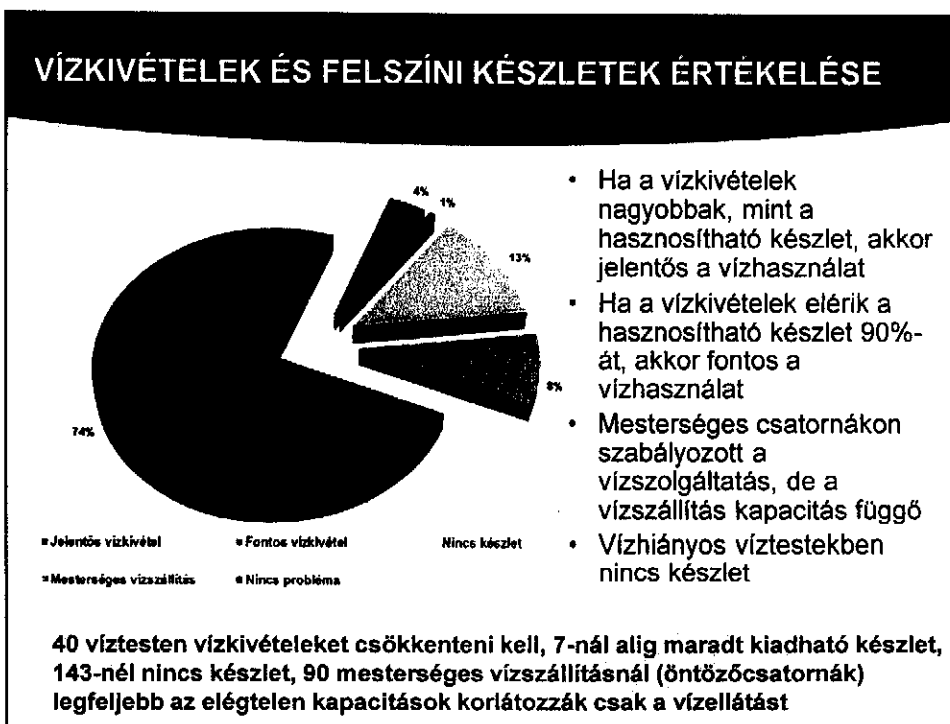
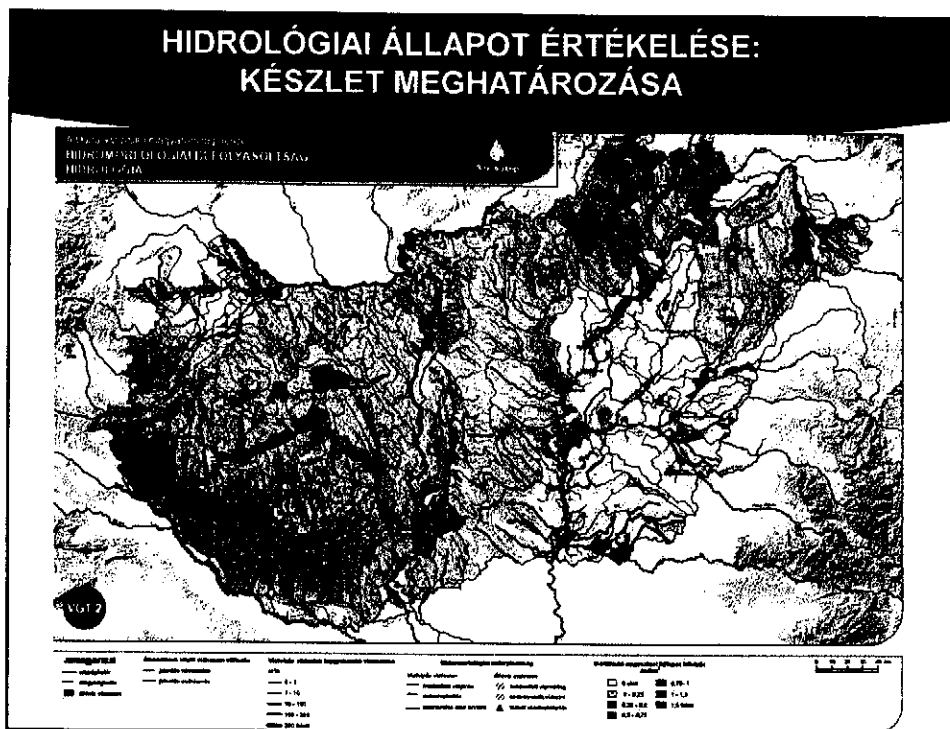
6. A hidromorfológiai viszonyok javítása, a hosszirányú átjárhatóságon kívül, (itt: kompenzációs intézkedések)

- 18. Invazív, a típustól idegen fajok, illetve betegségek bevezetésének megelőzése és szabályozása
- 20. A halászat és egyéb olyan tevékenységek káros hatásainak megelőzése és megelőzése és szabályozása, amelyek állatok és növények eltávolításával járnak
- 33, 34 Károsodott vízi, vizes és szárazföldi élőhelyek védelme a vízjárást befolyásoló és vízminőségi hatásokkal szemben, az egyéb intézkedéseken felül
- 35. Fürdőhelyek védelmét biztosító speciális intézkedések

Házi csapadékvíz-gazdálkodás

A csapadékvíz burkolt felületekről a zöld területekre való átirányítása a helyi lehetőségek kihasználásával, de a károkozás elkerülésével.

A csapadékvíz hasznosítható, vagy hasznosul.

Belvz-gazdálkodás, melioráció és tájgazdálkodás

Belvznek is hely kell a tájban, mert nem lehet minden vizet azonnal elvezetni – vízgyűjtő szintű melioráció feltámasztása, fejlesztése

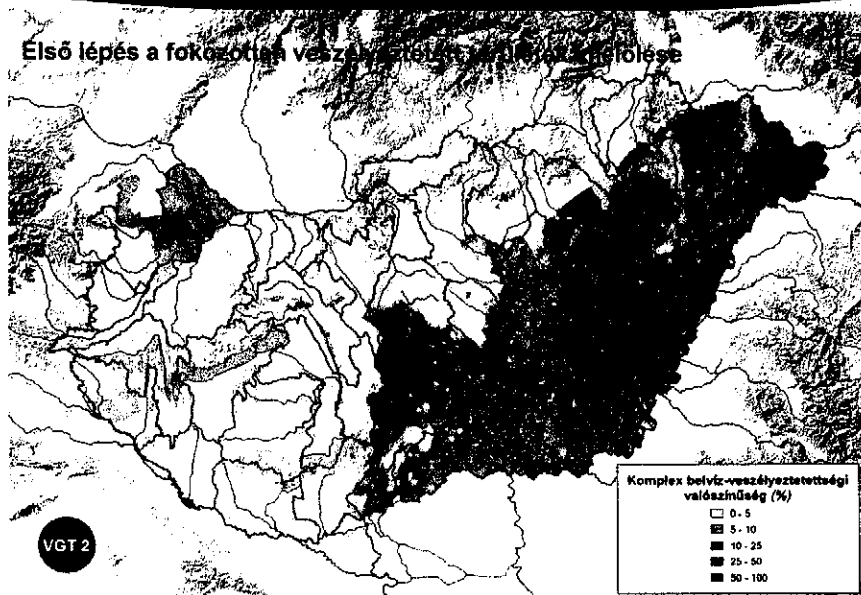

a belvz sem tiszteli az ingatlan határokat, ezért a gazdák és a vízügyi igazgatóságok rendszerszemléletű együttműködése szükséges a belvz visszatartása, tározása és/vagy költséghatékony elvezetése érdekében

Belvzkockázat kezelési terv elkészítése

BELVZ VESZÉLYEZTETETTSÉG VALÓSZÍNŰSÉGE

Első lépés a fokozottan veszélyeztetett területek feltérképezése

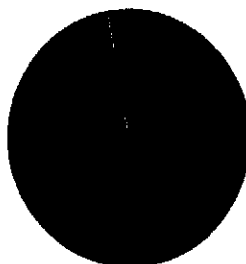
Viziközmű-szolgáltatás hatékonyság növelése

- Felszín alatti vizekből történő vízkivételek '3/4-e közműves ivóvízellátás céljából történik
- Hálózati veszteség országos átlaga 25%, a 65 ezer km hosszú hálózat halmozódó rekonstrukciós elmaradása miatt (vízminőségi biztonsági probléma is, nemcsak mennyiségi)
- Rekonstrukció finanszírozási stratégia kell (nem lehet a díjból, mert a megfizethetőség akadályt jelent és nem a jelenlegi fogyasztók elmaradása) – EIB Európai Stratégiai Beruházási Alap egy lehetséges finanszírozási forrás
- Tisztított szennyvíz újrahasznosítás lehetőségének biztosítása, szabályozás felülvizsgálata, kistéleplésnél ösztönző támogatások (VP !)
- Települési csapadékvíz-gazdálkodási díjrendszer kialakítása, jelenleg keresztfinanszírozott feladat, visszatartást ösztönző legyen

Mezőgazdaság: VÍZTAKARÉKOS TECHNOLOGIA !!!

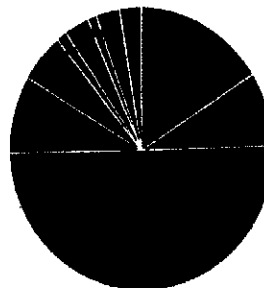
VM kérdőíves felmérés eredménye szerint alacsony (15%) a víztakarékos technológia elterjedtsége és az új fejlesztésnél is kevesen (21%) választják

22. ábra: Tervezett beruházások során alkalmazott technológiák megoszlása

- lineár
- körkörös
- csévéltő doboz
- csepegtető
- mikroszórófejes
- barázdas
- árasztó
- felszín alatti/vezeték

6. ábra: Meglévő öntözőrendszerrel rendelkező gazdálkodók víz kiadagolásának módja

- lineár
- körkörös
- csévéltő doboz
- csepegtető
- mikroszórófejes
- barázdas
- árasztó

a Vidékfejlesztési Program támogatja az energiatakarékos és a víztakarékos technológiai fejlesztéseket és a tározók építését is !!

Hőszivattyúk alkalmazása termásvíz fűtési rendszerekben

Geotermikus energiához nemcsak termásvíz használható fel,
Hőszivattyúk sorbakapcsolva többször visszaforgatható ugyanaz a víz

GWT300-H Fűtési üzemmód 80°C Fűtési előremenő hőmérséklet víz –víz												
Föld oldali adatok					Készülék adatai				Fűtés oldali adatok			
ELT / °C/	Tömeg- áram /l/min/	LLT /°C/	Δ _t / °C/	Elpárolg. Telj. /kW/	Elektr.telj. Igény/kW/	Amp. /A/	Fűtési telj. /kW/	COP	EWT / °C/	Tömeg- áram /l/min/	LWT /°C/	Δ _t / °C/
45,1	390	37,7	7,4	201,0	66,6	106,6	264,0	4,0	70,3	390	80,0	9,7
37,6	390	31,6	6,0	162,2	66,0	105,7	225,0	3,4	71,8	390	80,0	8,2
31,6	390	26,6	5,0	135,6	65,2	104,5	197,6	3,0	72,8	390	80,0	7,2
26,5	390	22,3	4,2	115,2	64,8	103,6	176,8	2,7	73,5	390	80,0	6,5
22,2	390	18,5	3,7	99,8	64,2	102,6	160,8	2,5	74,1	390	80,0	5,9

Vízkeszlet-járulék rendszer módosítása a hatékonyabb vízgazdálkodás érdekében

- A víz érték, ezért VKJ-t fizessen minden 500 m³/év feletti vízhasználat a megfizethetőség figyelembe vételével (kivétel a „kiskutas” házi vízellátás).
- Az állami vízvagyonnal történő gazdálkodás és védelem **igazgatási és hatósági alapfeladatok kiszámítható finanszírozása** a VKJ-ból (állam szolgáltatásai)
- Vízügyi igazgatóság = állami vagyonkezelő
  - **Területi vízügyi menedzserek**, vízkészletek hatékony felhasználásának koordinálása, megfelelő minőségű vízkészletek rendelkezésre állásának, közérdek mértékéig a szétosztásának biztosítása
  - Vízkészletek állapotának nyomonkövetése (monitoring üzemeltetése, adatgyűjtés, adatbázisok fenntartása, értékelés)
- Vízügyi és vízvédelmi hatóság
  - Engedélyezési eljárás költségeinek, díjainak csökkentése
  - Vízjognak és vízi környezetvédelemnek megfelelő vízhasználatok
  - Ellenőrzés, nyomon követés, kikényszerítés – létszámbővítés !

Engedély nélküli vízkivételek felszámolása

Cél az egyszerűbb, gyorsabb, olcsóbb eljárás, és több felügyeleti ellenőrzés

- Szubszidiaritás elvének érvényesítése összhangban az építéshatóság átszervezésével – jegyzői (járásí építéshatósági) jogkör bővítése a házi vízellátás céljából létesített „kis kutaknál”
- Terület specifikus típustervek elkészítése és tiltott területek lehatárolás (interaktív felület készítése)
- Típusterv esetén egyszerűsített engedélyezési eljárás (pl. szakhatósági már rendelkezésre áll a típusterv területi véleményezése alapján)
- Műszaki szabályozók, szabványok felülvizsgálata
- Kútfúrók regisztrálása, kivitelezés ellenőrzése
- Engedély nélküli, tervszerűtlen és kontár munkák bírságolása
- Bejelentési moratórium az eddig engedély nélkül létesített kutakra, utólagos engedélyezési eljárás lefolytatás

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

www.vizeink.hu

„A Kvassay Jenő Terv elkészítése és a vízgyűjtő-gazdálkodási terv felülvizsgálata”
KEOP-7.9.0-12-2013-0007 projekt

SZÉCHENYI

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE